

Ρευστότητα και αβεβαιότητα σε όλα τα μέτωπα

Οδεύοντας προς το τέλος του 2025, η δημοσκοπική αποτύπωση των κομματικών συσχετισμών αναδεικνύει τη ρευστότητα στο πολιτικό σκηνικό και εντείνει τους προβληματισμούς στα επιτελεία.

Η χρονιά κλείνει, με την ακρίβεια να συνεχίζει να κυριαρχεί ως το σημαντικότερο πρόβλημα στη χώρα, καθώς αναφέρεται από το 53% των πολιτών (57% στην έρευνα της Palmos Analysis για τον “Ελεύθερο Τύπο” στο τέλος του 2024). Παράλληλα όμως, ανεβαίνει στη δεύτερη θέση των αναφορών για τα προβλήματα στη χώρα η διαφάνεια/διαφθορά (24% από 13% πέρυσι), καθώς η υπόθεση ΟΠΕΚΕΠΕ που συνεχίζει να κυριαρχεί στη δημοσιότητα. Ο συνδυασμός αυτός (ακρίβεια και διαφθορά) είναι ιδιαίτερα προβληματικός για την Κυβέρνηση: ακόμα κι’ αν ο ισχυρισμός ότι η ακρίβεια είναι παγκόσμιο φαινόμενο έχει βάση, φαινόμενα τύπου ΟΠΕΚΕΠΕ δεν μπορούν προφανώς να αποδοθούν σε εξωτερικούς παράγοντες. Και η πίεση στο πορτοφόλι του νοικοκυριού, σε συνδυασμό με την αίσθηση ότι κάποιοι πλουτίζουν από τη διασπάθιση δημόσιου χρήματος, μετατρέπει τη δυσaráεσκεια σε οργή. Σαν συνέπεια, το 70% δηλώνουν ότι η χώρα πηγαίνει προς τη λανθασμένη κατεύθυνση (58% πέρυσι).

Σε αυτό το πλαίσιο, είναι αξιοσημείωτο ότι η Νέα Δημοκρατία βρίσκεται στο 30,1% σε επίπεδο εκτίμησης εκλογικής επιρροής (με μικρή πτώση από το 31,3% στο τέλος του 2024). Μια ματιά στην αποτύπωση των συσχετισμών –στην πλευρά της αντιπολίτευσης– αρκεί για να εξηγήσει γιατί η Νέα Δημοκρατία εξακολουθεί, παρά την φθορά και τη δυσaráεσκεια, να κυριαρχεί δημοσκοπικά. Το ΠΑΣΟΚ–ΚΙΝΑΛ βρίσκεται σχεδόν 4 μονάδες χαμηλότερα στην εκτίμηση εκλογικής επιρροής σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο πέρυσι, ο ΣΥΡΙΖΑ–ΠΣ παλεύει με την εκλογική επιβίωση έχοντας χάσει σχεδόν τη μισή του δύναμη από πέρυσι, ενώ Ελληνική Λύση, ΚΚΕ και Πλεύση Ελευθερίας έχουν σταθεροποιηθεί κοντά σε διψήφια ποσοστά εκτίμησης εκλογικής επιρροής.

Μέσα σε αυτό το σκηνικό, η πιθανή δημιουργία νέων κομμάτων, που συζητείται όλο και πιο έντονα το τελευταίο διάστημα, επιτείνει την αβεβαιότητα για τη διαμόρφωση του πολιτικού σκηνικού εν όψει της επόμενης εκλογικής αναμέτρησης. Ο κ. Τσίπρας διατηρεί σημαντική ζώνη επιρροής που φαίνεται να φθάνει ως το 21% (με το 7% να δηλώνουν ότι θα το ψήφιζαν σίγουρα), χωρίς αυτό να σημαίνει ότι αυτό θα είναι και το ποσοστό που θα λάβει ένα κόμμα υπό τον πρώην Πρωθυπουργό, όταν και εφόσον δημιουργηθεί και φθάσει στην κάλπη. Σε κάθε περίπτωση όμως μια τέτοια εξέλιξη θα επηρεάσει σημαντικά τους κομματικούς σχηματισμούς, από το κέντρο και αριστερά: προς τον κ. Τσίπρα “γλυκοκοιτάζουν” περίπου 2 στους 3 ψηφοφόρους του ΣΥΡΙΖΑ – ΠΣ του 2023 και 1 στους 5 ψηφοφόροι του ΠΑΣΟΚ – ΚΙΝΑΛ. Η Νέα Δημοκρατία φαίνεται πιο “θωρακισμένη” απέναντι σε ένα πιθανό νέο κόμμα Τσίπρα: μόλις το 1% των ψηφοφόρων της του 2023 δηλώνουν ότι θα το ψήφιζαν σίγουρα και το 8% ότι πολύ πιθανά θα το ψήφιζαν.

Η απήχηση ενός πιθανού νέου κόμματος από τον πρώην Πρωθυπουργό κ. Σαμαρά είναι σαφώς πιο περιορισμένη: η ζώνη επιρροής βρίσκεται στο 13%, αλλά μόλις το 2% δηλώνουν ότι θα το ψήφιζαν σίγουρα. Μάλιστα, η διείσδυση στο εκλογικό κοινό της Νέας Δημοκρατίας του 2023 βρίσκεται στο ίδιο, σχετικά περιορισμένο επίπεδο: η ζώνη επιρροής φθάνει το 15% και μόλις το 2% δηλώνουν ότι θα το ψήφιζαν σίγουρα. Σε κάθε περίπτωση

όμως η εμφάνιση ενός τέτοιου κόμματος είναι ικανή να αναδιατάξει τους συσχετισμούς στο χώρο δεξιά της Νέας Δημοκρατίας, αλλά και να της στερήσει ένα μικρό μα και πολύ κρίσιμο ποσοστό στην προσπάθειά της να διεκδικήσει μια τρίτη, αυτοδύναμη θητεία.

Το μεγαλύτερο ερωτηματικό είναι η επιρροή και η εξέλιξη ενός κόμματος υπό την κα Καραγιάννη. Εδώ τα νερά είναι πλήρως αχαρτογράφητα: δεν υπάρχει ιδεολογικό – πολιτικό στίγμα, δεν υπάρχει πολιτικό παρελθόν, δεν υπάρχει καμιά αντιστοίχιση με κοινωνικές ή πολιτικές ομάδες. Ίσως έτσι εξηγείται ότι η ζώνη επιρροής ενός τέτοιου εγχειρήματος, όπως καταγράφεται σήμερα, είναι σαφώς μεγαλύτερη από εκείνες των πιθανών κομμάτων κ.κ. Τσίπρα και Σαμαρά (27% με το 9% να δηλώνουν ότι θα το ψήφιζαν σίγουρα), καθώς διεισδύει σε όλους τους κομματικούς χώρους, με έμφαση στις μεσαίες – δυναμικές ηλικίες (35 – 54 ετών) και σε πολίτες με υψηλότερη μόρφωση. Ωστόσο, οποιαδήποτε απόπειρα εκτίμησης της πορείας ενός τέτοιου εγχειρήματος είναι εξαιρετικά επισφαλής: αν και εφόσον εμφανιστεί, τα δεδομένα μπορούν να αλλάξουν ριζικά.